

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ
СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ И УРБАНИЗАМ

**ПРОСТОРНИ ПЛАН
ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ
КОРИДОРА ВИСОКОНАПОНСКОГ ДАЛЕКОВОДА
ИНТЕРКОНЕКЦИЈА 2x400 kV РЕПУБЛИКА СРБИЈА
(БАЈИНА БАШТА) - ГРАНИЦА ЦРНЕ ГОРЕ - ГРАНИЦА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- РАНИ ЈАВНИ УВИД -

Београд, јула 2016. године

УВОД

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора високонапонског далековода интерконекција 2 x 400 kV Република Србија (Бајина Башта) - граница Црне Горе - граница Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Просторни план), на основу Одлуке о изради Просторног плана („Службени гласник Републике Србије”, број 7/2016.) и Одлуке о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, број 108/2015.)

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора засниваће се на принципима уређења и коришћења простора утврђеним чланом 3. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14 и 145/14), као и на Закону о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14) и Закону о утврђивању јавног интереса и посебним поступцима експропријације и прибављања документације ради реализације изградње система за пренос електричне енергије 400 kV напонског нивоа „Трансбалкански коридор - прва фаза“ („Службени гласник РС“, број 155/14).

Непосредни предмет Просторног плана је високонапонски далековод интерконекција 2x400 kV Република Србија (Бајина Башта) - граница Црне Горе - граница Босне и Херцеговине (у даљем тексту „интерконективни далековод“). Просторним планом ствара се плански основ за директно спровођење, израду техничке документације, прибављање дозвола у складу са законом, односно стварање услова за изградњу интерконективног далековода.

Потреба за изградњом интерконективног далековода, који представља пројекат од националног значаја, има своје упориште у визији и дугорочним циљевима просторног развоја Републике Србије, према Закону о Просторном плану Републике Србије за период од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10), посебно у делу који се односи на поузданост националног електроенергетског система, побољшања енергетске ефикасности и могућности коришћења нових еколошки прихватљивих ресурса - извора енергије.

Значај изградње планираног интерконективног далековода је посебно наглашен доношењем Закона о утврђивању јавног интереса и посебним поступцима експропријације и прибављања документације ради реализације изградње система за пренос електричне енергије 400 kV напонског нивоа „Трансбалкански коридор - прва фаза“ („Службени гласник РС“, број 155/44). Наведеним Законом, у делу описа планираних инфраструктурних објеката за пренос електричне енергије у првој фази реализације пројекта „Трансбалкански коридор - прва фаза“ наведене су нове интерконекције између Србије, Црне Горе и Босне и Херцеговине, укључујући и подизање напонског нивоа ТС „Бајна Башта“ са 220/35 kV на 400/220/35 kV са доградњом разводног постројења 400 kV.

Просторни план биће заснован на планској, студијској и другој документацији, резултатима досадашњих истраживања и важећим документима у Републици Србији. Саставни део Просторног плана чини и Стратешка процена утицаја Просторног плана на животну средину.

1. ОПИС ГРАНИЦА ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА

Одлуком о изради Просторног плана дата је оквирна граница обухвата Просторног плана, која треба да буде утврђена Нацртом Просторног плана. За потребе упућивања у процедуру раног Јавног увида предлаже се обухват Просторног плана на деловима територија града Ужица, као и општина Бајина Башта, Чајетина, Прибој и Пријепоље, и то (Табела 1.):

- 1) на територији града Ужица - делови катастарских општина Кремна и Мокра Гора;
- 2) на територији општине Бајина Башта - делови катастарских општина Зауглине, Рача и Мала Река;
- 3) на територији општине Чајетина - делови катастарске општине Јабланица;
- 4) на територији општине Прибој - делови катастарских општина Рача, Бања, Калафати и Мажићи; и
- 5) на територији општине Пријепоље - делови катастарских општина Ђурашићи, Горње Бабине, Доње Бабине, Сељане, Пријепоље, Ораовац, Душманићи, Џурово и Избичањ.

Граница Просторног плана је коридор планираног далековода 2x400 kV ширине до 100m (по 50m од осе коридора далековода) и дужине од око 83 km, од ТС „Бајина Башта“ до границе са Црном Гором и до границе са Босном и Херцеговином. Простор детаљне разраде обухвата подручје Просторног плана у целости. Укупна површина Просторног плана и простора детаљне разраде је око 836,58 ha. Шире подручје Просторног плана приказано је на графичком прилогу: Посебна намена простора.

Табела 1. Обухват подручја Просторног плана

Јединица локалне самоуправе	Р, ha	Дужина деоница, km
Бајина Башта	94,5	8,6
Прибој	176,5	17,7
Пријепоље	226,5	22,7
Ужице	240,2	24,0
Чајетина	100,1	10,0
Укупно	837,8	83 km

2. КРАЋИ ИЗВОД ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА

Законом о Просторном плану Републике Србије за период од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10), утврђено је да је основни циљ развоја енергетске инфраструктуре активно учешће Републике Србије у планирању и изградњи стратешке - регионалне и паневропске енергетске инфраструктуре за пренос електричне енергије, као и поуздано и сигурно снабдевања домаћих потрошача. Изградња нових електроенергетских водова и трансформаторских станица и нових интерконективних веза са суседним државама један од оперативних циљева развоја енергетике. Усклађено са плановима субјеката развоја енергетске инфраструктуре, предвиђено је да се постојећа трансформаторска станица ТС 220/35 kV „Бајина Башта“ подигне на напонски ниво 400/220/35 kV уз једновремену изградњу разводног постројења РП 400 kV уз постојећи комплекс трансформаторске станице „Бајина

Башта“, као и изградња далековода 400 kV од Бајине Баште ка Црној Гори (Пљевља) и ка Босни и Херцеговини (Вишеград).

Уредбом о утврђивању Регионалног просторног плана Златиборског и Моравичког управног округа („Службени гласник РС“, број 1/13), планиран је развој енергетске инфраструктуре засниван на: успостављању ефикасног система планског управљања и експлоатације изграђених енергетских ресурса применом савремених технолошких решења и модернизацијом постојећег система преноса; изградњи нових објеката и водова; дистрибуцији енергије према међународним стандардима; стварању услова за континуирано, поуздано и рационално напајање електричном енергијом подручја Просторног плана, као и интензивирањем коришћења обновљивих извора енергије.

Уредбом о утврђивању Регионалног просторног плана за подручје Колубарског и Мачванског управног округа („Службени гласник РС“, број 11/15), планиран је развој електроенергетске мреже и објеката изградњом двоструког далековода 400 kV Обреновац - Бајина Башта (и даље ка Црној Гори и Босни и Херцеговини). Изградњом двоструког далековода 400 kV „Обреновац“ - „Бајина Башта“ биће замењен постојећи далековод 220 kV број 213/1 ТС „Обреновац“ - ТС „Бајина Башта“.

Стратегијом развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године („Службени гласник РС“, број 101/15) утврђено је да стратешку и развојну важност на националном, регионалном и паневропском нивоу има и јачање интерних преносних капацитета Републике Србије, као и капацитета регионалног коридора преко преносне мреже 400 kV напонског нивоа, у правцу североисток-југозапад, која ће се реализовати и изградњом нове 400 kV интерконекције између Републике Србије, Републике Црне Горе и Босне и Херцеговине.

3. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

Правац коридора планираног интерконективног далековода 2x400 kV је већим делом север-југ, од ТС „Бајина Башта“ до границе са Црном Гором (и даље до ТС „Пљевља 2“) и малим делом исток-запад на делу коридора ка Босни и Херцеговини (и даље до ТС „Вишеград“). У најдужем делу планирани интерконективни далековод 2x400 kV користи постојећи коридор далековода 220kV бр. 206/1 „Бајина Башта – Пљевља“. Ван постојећег коридора је деоница у дужини од око 30 km.

Подручје Просторног плана простире се у брдско-планинском рејону и одликује се дисецираним рељефом широких и дубоких удолина, што је условило распоред стубова планираног интерконективног далековода 2x400 kV. У намени простора доминирају шуме, шумско земљиште и други вегетацијом обрасли терени са око 628 ha (75%), затим пољопривредно земљиште са око 198 ha (24%), док најмању површину заузимају антропогени терени у функцији насеља и инфраструктуре са око 9 ha (1%).

Коридор планираног интерконективног далековода 2x400 kV пролази кроз Национални парк „Тара“ (у дужини од око 5,5 km, у оквиру општине Бајина Башта кроз КО Мала Река и Рача), Парк природе „Мокра гора“ у дужини од око 7,3 km (у оквиру града Ужица кроз КО Кремна и Мокра Гора) и делом кроз планирани Парк природе „Златибор“ у дужини од око 2,5 km (у оквиру града Ужица, КО Мокра Гора и општине Чајетина, КО Јабланица. Коридор прелази преко већих водотока као што су Црни Рзав, Увац и Лим. Избегнут је пролаз кроз насељена подручја, али се коридор приближава грађевинским подручјима сеоских насеља и заселака, као и граду Прибоју. Коридор се укршта са постојећим далеководима, и то са: ДВ 220kV бр.203 „Бајина Башта – Бистрица“, ДВ 220kV бр. 291Б „Бајина Башта – Пожега“, ДВ 220kV „Вардиште – Пожега“, као и са више далековода 110kV (бр. Ж06АБ, бр.134/3 и бр.1117) и 35kV. Коридор планираног интерконективног далековода до границе са Босном и

Херцеговином пружа се на територији К.О. Мокра Гора, јужно од насеља Котроман, између заселака Пањак (Република Србија) и Батковица (Босна и Херцеговина) у дужини од око 650m.

4. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПЛАНА

Изградња интерконективног далековода са аспекта дугорочног развоја електроенергетске мреже Републике Србије, омогућиће: унапређење стабилности и поузданости националног електроенергетског система; развојно усаглашавање и интегрисање са енергетским системима земаља чланица Енергетске заједнице земаља југоисточне Европе у складу са енергетском политиком ЕУ по питању регионалне сигурности напајања, интеграције обновљивих извора енергије и успостављања интерног електроенергетског тржишта.

Циљ израде Просторног плана је обезбеђење планске основе за изградњу интерконективног далековода 2x400 kV Република Србија (Бајна Башта) - граница Републике Црне Горе - граница Босне и Херцеговине.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату коридора интерконективног далековода засниваће се на следећим принципима:

- одрживог просторног развоја енергетске инфраструктуре - коришћењем савремених техничких и конструктивних решења при избору опреме и изградњи интерконективног далековода, уз постизање максимално могуће економске оправданости, социјалне прихватљивости и еколошке одрживости;
- смањивања штетног утицаја на животну средину - првенствено одговарајућим избором трасе интерконективног далековода, сагледавањем техничких могућности умањења утицаја на стање животне средине, примену одговарајућих мера заштите и умањење ризика за животну средину током изградње и експлоатације интерконективног далековода;
- заштите природних ресурса, природног и непокретног културног наслеђа - адекватном заштитом и одрживим коришћењем природних ресурса, посебно у погледу очувања постојећих екосистема, спречавању значајнијег нарушавања развојне валоризације културних, образовних и туристичко-рекреационе вредности у обухвату коридора далековода и његовом непосредном окружењу .

5. ПЛАНИРАНА ПРЕТЕЖНА НАМЕНА ПОВРШИНА И ПРЕДЛОГ ОСНОВНИХ УРБАНИСТИЧКИХ ПАРАМЕТАРА

Пропозиције Просторног плана и правила уређења и правила грађења интерконективног далековода засниваће се на поштовању следећих принципа:

- европских и домаћих стандарда и добре праксе, у свим фазама изградње, експлоатације и одржавања интерконективног далековода; еколошке поузданости, којом се обезбеђује заштита од негативних утицаја на животну средину, предеоне, природне и непокретне културне вредности у коридору интерконективног далековода и непосредном окружењу;
- примени опреме и инсталација високе техничке поузданости и њиховој квалитетној уградњи, која омогућава дугорочно функционисање и испуњење основних циљева реализације; безбедности, којом се са високим степеном поузданости гарантује сигурност људи и материјалних добара од евентуалних хаварија;
- економске исплативости, утврђене студијом оправданости.

Планиране активности на интерконективном повезивању Србије, Црне Горе и Босне и Херцеговине (на 400 kV напонском нивоу) представљају функционално и технички усаглашен део ширег пројекта подизања напонског нивоа преносне мреже западне Србије на 400 kV напонски ниво. Према пројекту „Трансбалкански коридор - прва фаза“, подизање напонског нивоа преносне мреже у делу западне Србије обухвата и изградњу далековода 2x400 kV између ТС „Бајна Башта“ и ТС „Обреновац“, реконструкцију ТС „Обреновац“, као и потенцијално подизање напонског нивоа на 400 kV у ТС „Ваљево 3“.

5.1. Концепција техничког решења интерконективног далековода

Пројектовање, изградња и техничко обезбеђење интерконективног далековода 2x400 kV спроводе се према Правилнику о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV („Службени лист СФРЈ“, број 65/88 и „Службени лист СРЈ“, број 18/92), пратећих техничких прописа, норматива и препорука ЕПС-а и ЈП „Електромережа Србије“.

Оквирни елементи техничког решења и етапност реализације интерконективног далековода 2x400 kV Република Србија (Бајна Башта) - граница Републике Црне Горе - граница Босне и Херцеговине одређени су Пројектним задатком (за израду техничке документације предметног далековода) који је усвојен од стране Стручног савета ЈП „Електромережа Србије“.

Пројектним задатком предвиђени су следећи основни елементи инсталације далековода:

- Проводници: два проводника по фази на растојању од 40cm, типа Al/Џе номиналног пресека 490/65 mm² (у складу са меродавним SRPS и IEC стандардима), са опремом за пригушење вибрација;
- Изолатори: стаклени капастни (у складу са меродавним IEC стандардом), са дужином струјне стазе према очекиваном степену загађења ваздуха и надморској висини терена, који су код приближавања или преласка преко важнијих објеката електрично и/или механички појачани;
- Заштитна ужад: према меродавним IES стандарду од Al-легуре и ACS-а (алумовелда), са оптичким влакном (OPGW) компатибилним са ТК-оптичком мрежом ЈП „Електромережа Србије“ и ЈП „Електропривреде Србије“; и
- Стубови далековода: челично решеткасти, четвороугаони, двосистемски типа „буре“, са два врха за заштитно уже и директним двоструким заштитним уземљењем. Максимални размак између тачке вешања изолаторских ланаца и осе стуба код носећих стубова износи до 10,2 m, а затезних до 10,8 m. Висина сваког стуба се одређује према техничким захтевима у вези обезбеђења сигурносних висина и сигурносних удаљености инсталације далековода.

Изградња интерконективног далековода обухвата следеће две етапе:

1. Прва етапа, са планираним почетком реализације 2017. године, обухвата изградњу двосистемских стубова са опремањем оба система на деоници, дужине око 25,5km, од ТС Бајна Башта до места одвајања/рачвања ка Црној Гори и Босни и Херцеговини и опремање једног система на осталим деоницама ка Црној Гори и Босни и Херцеговини.
2. Друга етапа, са планираном реализацијом до 2023. године, обухвата само електромонтажне радове на уградњи другог система на претходно постављеним двосистемским стубовима.

Перспективно, у случају изградње реверзибилне ХЕ инсталисане снаге око 700MW у реону постојеће ХЕ „Бистрица“ предвиђена је могућност њеног прикључења на електроенергетски систем Републике Србије, увођењем интерконективног далековода 2x400 kV у разводно постројење реверзибилне ХЕ. Прикључење реверзибилне ХЕ на интерконективни далековод не представља предмет овог Просторног плана.

5.2. Концепција планиране намене површина и режима коришћења површина у обухвату Просторног плана

Прелиминарно решење трасе интерконективног далековода на територији Републике Србије одређено је уважавајући принципе максималног могућег просторног усклађивања са постојећим и планираним зонама заштићених природних и непокретних културних добара, инфраструктурних система и објеката.

Траса интерконективног далековода планирана је углавном на шумском и пољопривредном земљишту, ван насељених зона већих густина и ван планираних грађевинских подручја насеља. Значајан део трасе користиће постојећи коридор далековода 220 kV број 206 „Бајна Башта-Пљевља“, који је предвиђен за демонтажу једновремено са изградњом интерконективног далековода.

5.2.1. Подела простора у планском обухвату на посебне зоне/појасе

За потребе изградње и заштите непосредног окружења, предвиђено је успостављање коридора дуж трасе интерконективног далековода укупне ширине до 100 m.

Коридор планираног интерконективног далековода формирају следеће зоне/појаси:

1. Простор у коме се утврђују посебна правила коришћења и правила уређења у циљу, превентивног, техничког обезбеђења инсталације интерконективног далековода и заштите окружења од могућег утицаја далековода дефинисан је као заштитна зона. У оквиру заштитне зоне, након пројектног дефинисања положаја инсталације далековода успоставља се заштитни појас са обе стране вода, у ширини од по 30 m од крајњег фазног проводника (по чл. 218. Закона о енергетици). Спољна граница заштитне зоне представља уједно и границу планског обухвата подручја посебне намене са елементима детаљне разраде .
2. У оквиру заштитне зоне, простор непосредно дуж подужне осе коридора далековода у коме се утврђују посебна правила коришћења и правила уређења за потребе изградње, одржавања и надзора далековода дефинисан је као извођачки појас. Ширина извођачког појаса далековода износи до 40,0 m (по 20,0 m од подужне осе коридора далековода).

5.2.2. Правила коришћења простора по посебним зонама/појасима

Правила коришћења простора у коридору интерконективног далековода одређена су на следећи начин:

- У заштитној зони се, без промене намене и власништва над обухваћеним непокретностима, обезбеђује привремена службеност пролаза за време трајања радова и простор за успостављање заштитног појаса.
- У извођачком појасу се, без промене намене и власништва над обухваћеним непокретностима, обезбеђује трајна службеност прелаза/заузећа за потребе грађевинских и електромонтажних радова, постављање надземних водова и стубова далековода, надзор и одржавање инсталације далековода. Површина за постављање стубова далековода се обезбеђује у оквиру извођачког појаса.

У заштитној зони и извођачком појасу успоставља се трајна обавеза прибављања услова/сагласности од стране предузећа надлежног за газдовање интерконективног далеководом код израде друге планске и урбанистичко-техничке документације, као и изградње, инвестиционог одржавања или реконструкције других објеката и инсталација. Наведена правила се односе и на заштитни појас, који се успоставља накнадно, након пројектног дефинисања положаја инсталације далековода.

6. ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПЛАНИРАЊА У ПОГЛЕДУ УНАПРЕЂЕЊА НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

Просторним планом обезбеђује се плански основ за изградњу интерконективног далековода 2x400 kV између Републике Србије, Црне Горе и Босне и Херцеговине

Спровођењем Просторног плана очекују се следећи општи ефекти уређења и коришћења простора:

- обезбеђење простора за етапну изградњу интерконективног далековода;
- установљивање зоне заштите и успостављање одговарајућих режима коришћења простора у обухвату зоне заштите интерконективног далековода, са циљем спречавања негативних утицаја на окружење и могућих последица акцидената на систему;
- обезбеђење функционалности и омогућавање планског развоја других инфраструктурних система у условима контролисаног коришћења простора у коридору интерконективног далековода;
- максимално очување и мониторинг могућег утицаја на здравље локалног становништва, биодиверзитет, природне ресурсе и заштићена природна и непокретна културна добра у коридору интерконективног далековода и његовом непосредном окружењу;
- утврђивањем правила уређења и правила грађења у обухвату коридора интерконективног далековода којима је условљено коришћење одговарајућих савремених техничких решења, пратеће опреме и пажљивог извођења грађевинских и електромонтажних радова и која обезбеђују извођење планираног далековода без потребе за привременим уклањањем или трајним измештањем постојећих објеката инфра- и супраструктуре, као и без значајнијег ометања коришћења обухваћених непокретности и других постојећих и развојних активности локалног становништва.

У Београду, јула 2016. године

Обрађивачи Просторног плана:

Институт за архитектуру и урбанизам Србије

Директор
др Саша Милијић, научни саветник
(Заступник групе обрађивача)

ЈП „Завод за урбанизам Ниш“

Директор
Љубиша Митић, дипл. инж. грађ.

ЈП „Завод за урбанизам Војводине“

Директор
др Александар Јевтић, дипл. инж. грађ.